

Основними засобами реалізації є:

- засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм;
- введення в навчальний план християнської етики або курсів духовно-морального спрямування;
- екологічна безпека і сталий розвиток.

Школа II ступеня (5-9 класи)

Цей ступінь дає базову загальну середню освіту, що є фундаментом загальноосвітньої підготовки всіх школярів, формус у них готовність до вибору і реалізації форми подальшого одержання освіти і профілю навчання. На цьому етапі завершується формування цілісної культури світу, оволодіння способами пізнавальної і комунікативної діяльності, вміння одержувати з різних джерел інформацію, переробляти і застосовувати знання.

Завершуючи школу II ступеню, учні мають добре володіти українською мовою, на практичному рівні двома іноземними мовами. Учні мають сформовані загальнонавчальні уміння і навички, володіють навчальним матеріалом на рівні, достатньому для подальшого навчання.

Основними засобами реалізації є:

- засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм;
- екологічна безпека і сталий розвиток;
- введення курсів художньо-естетичного та філологічного спрямування.

Школа III ступеня (10-11 клас)

Старша школа функціонує як профільна, з поглибленим вивченням української мови та літератури, та передбачає обов'язкове засвоєння рівня загальної середньої освіти, стійке зацікавлення обраним профілем навчання, ерудицію та кругозір відповідно до вікових особливостей. Профільність навчання визначається з урахуванням освітніх потреб учнів, кадрових можливостей і матеріальної бази школи, перспектив здобуття подальшої освіти випускниками школи.

Розділ 5. Навчальний план та його обґрунтування

При формуванні робочого навчального плану враховано вимоги Закону України «Про освіту» від 5.09.2017р № 2145-VIII, постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 24 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти», а також типовими освітніми програмами, розробленими на їх основі та затвердженими наказами МОН від 20.04.2018 № 405, від 20.04.2018 № 406, від 20.04.2018 № 407, від 20.04.2018 № 408.

Навчальний план на 2021/2022 н.р. складений відповідно:

для 1-4 класу – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти I ступеня, затвердженою наказом МОН від 21.03.2018 № 268 (під керівництвом Р.Б. Шияна)

для 5 - 9 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта), затвердженою наказом МОН від 20.04.2018 № 405 ;

для 10-11 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта), затвердженою наказом МОН від 20.04.2018 № 408 (Додаток)

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти I ступеня (далі – навчальний план). Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани початкової школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації. На основі навчальних планів заклади освіти складають на кожен навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості регіону та індивідуальні освітні потреби учнів. Повноцінність початкової освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з відповідних бюджетів. Освітня галузь "Мови і літератури" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Іноземна мова". Освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство". Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі". Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура". Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика". Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво" або інтегрованим курсом "Мистецтво". Заклад загальної середньої освіти може обирати окремі курси музичного та образотворчого мистецтва або інтегрований курс "Мистецтво". У початковій школі може здійснюватися поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517). При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну

тривалість уроків у 1-х класах – 35 хвилин, 2-4 класах – 40 хвилин. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів. Навчальний час, передбачений на варіативну складову може бути використаний на предмети інваріантної складової, на проведення індивідуальних та групових занять. Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається закладами загальної середньої освіти самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти. Варіативна складова навчальних планів використовується на підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години; запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування, індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту початкової освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій. Через варіативні модулі можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й ритміка, хореографія, пластика, тощо. Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у закладах загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах. Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту". Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

1. Дублянський опорний ліцей імені Героя України Анатолія Жаловаги працює за навчальним планом, що складається на основі розроблених МОН України базових навчальних планів із конкретизацією допрофільного та профільного навчання. Відповідно до навчальних планів школи педагогічні працівники самостійно добирають навчальні програми, підручники, затверджені МОН України, а також науково-методичну літературу, навчально-наочні посібники та обладнання, форми, методи і засоби навчання.

2. Педагогічні працівники можуть поєднувати навчально-виховну роботу з науково-методичною та експериментальною, використовуючи поряд із традиційними методами і формами організації навчальних занять інноваційні технології навчання.

3. У школі на всіх ступенях навчання забезпечується варіативність загальної середньої освіти з урахуванням інтересів і побажань учнів, їх батьків.

4. Навчально-виховний процес у школі здійснюється за денною формою навчання. Бажаючим надається право і створюються умови для індивідуального навчання, складання державної підсумкової атестації екстерном.

5. Загальноосвітня школа охоплює навчанням усіх учнів визначеного мікрорайону. Учні зараховуються згідно з наказом директора, що видається на підставі заяви батьків або осіб, які їх замінюють.

6. До першого класу школи зараховуються діти 6-ти років, які досягли шкільної зрілості, що визначається за допомогою психодіагностичного обстеження психологом та педагогом згідно критеріїв, визначених Міністерством освіти та науки України.

7. Навчальний рік ділиться на семестри.

8. Щоденна кількість і послідовність навчальних занять визначається розкладом уроків, який складається відповідно до санітарно-гігієнічних вимог і затверджується директором школи.

9. Навчальний рік розпочинається у День знань – 1 вересня. Його тривалість обумовлюється часом виконання навчальних програм з усіх предметів.

10. Оцінювання навчальних досягнень учнів у школі здійснюється за такою системою:

- у початковій школі – формувальне оцінювання;

- в 5-11 класах – дванадцятибальна система

11. Державна підсумкова атестація проводиться тільки в 4, 9 і 11 класах.

12. Основними формами організації навчання є:

- традиційні уроки, проблемні уроки, уроки-лекції, семінари, практичні заняття, конференції, подорожі, виставки тощо;

- семінарські заняття, ділові ігри, брейн-ринги, індивідуальні заняття, заліки;

- профільні семінари, факультативи, курси за вибором.

13. Поглиблена допрофільна підготовка учнів забезпечується вивченням спецкурсів, факультативів, курсів за вибором, а також відвідуванням занять у гуртках, товариствах.

Умови навчально-виховного процесу

1. Питання формування культури здоров'я є пріоритетним напрямком діяльності органів управління закладом, педагогічного колективу, органів учнівського самоврядування та психолого-педагогічної служби.

2. Для створення відповідних санітарно-гігієнічних умов функціонування закладу передбачено:

- дотримання вимог державних органів санітарно-епідеміологічного контролю відповідно до чинного законодавства;
- організацію раціонального режиму навчально-виховного процесу; проектування однозмінного робочого тижня з групами продовженого дня для школи I ступеня;
- введення стабільного рухового режиму учнів: система рухової активності школярів включає щоденні фізичні заняття (уроки фізичної культури, заняття спортом за вибором, рухові паузи на уроках, ігрові перерви);
- організацію гарячого харчування учнів для різних груп здоров'я.

3. Основним завданням забезпечення збереження життя та здоров'я учнів закладу є контроль за станом їх здоров'я педагогічним колективом, здійснення профілактики та діагностики захворювань.

4. Приділяти особливу увагу пропаганді здорового способу життя серед учнівського та батьківського колективів, залучати дітей до регулярних занять фізичною культурою і спортом. Раціонально використовувати наявну матеріально-технічну базу, ігрові й спортивні майданчики.

5. Організувати змістовне дозвілля дітей під час канікул у літніх таборах.

Розділ 6. Використання педагогічних технологій

Слово «технологія» грецького походження й означає «знання про майстерність».

Поняття «педагогічна технологія» останнім часом дедалі більше поширюється в науці й освіті. Його варіанти — «педагогічна технологія», «технологія навчання», «освітні технології», «технології в навчанні», «технології в освіті» — широко використовуються в психолого-педагогічній літературі і мають понад 300 формулювань, залежно від того, як автори уявляють структуру і компоненти освітнього процесу. Аналіз еволюції поняття «педагогічна технологія» дає змогу прогнозувати технологічні тенденції в освіті.

Триваючи впродовж 50 років, дискусія про сутність педагогічної технології знайшла відображення в численних визначеннях багатьох авторів, педагогічних комісій і асоціацій. Її суть зводиться до боротьби двох протилежних точок зору: дехто вважає педагогічну технологію комплексом сучасних технічних засобів навчання, решта оголошує її процесом комунікації. Окрему групу становлять автори, які поєднують у поняття «педагогічна технологія» засоби і процес навчання.

Спільним в усіх визначеннях є спрямування педагогічної технології на підвищення ефективності навчального процесу, що гарантує досягнення запланованих результатів навчання.

Педагогічна технологія відображає тактику реалізації педагогічних технологій і будується на знанні закономірностей функціонування системи «педагог — середовище — учень» у визначених умовах навчання (індивідуального, групового, колективного, масового тощо). Їй притаманні загальні риси і закономірності реалізації навчально-виховного процесу незалежно від конкретного навчального предмета.

Таким чином, педагогічна технологія функціонує і як наука, що досліджує найраціональніші шляхи навчання, і як система способів, принципів і регулятивів, що застосовуються у навчанні, і як реальний процес навчання.

Технології максимально пов'язані з навчальним процесом, діяльністю тих, хто навчає, і тих, хто навчається.

Отже, інтерес як учених, так і практиків до педагогічної технології викликано різними причинами. Для когось – це модний напрям. Інші вважають педагогічну технологію засобом вирішення більшості педагогічних проблем. Ми ж схильні вважати, що це об'єктивний процес, новий етап в еволюції освіти, на якому будуть переглянуті підходи до супроводу і забезпечення процесу природного розвитку дитини. Серед найпоширеніших педагогічних технологій можна виокремити: проектну, дослідницьку, технологію організації групової навчальної діяльності школярів, технологію розвивального навчання, технологія саморозвитку (М. Монтесорі), технологія формування творчої особистості. Кожну із цих технологій варто використовувати у взаємозв'язку, зокрема, проектна включає елементи всіх перерахованих вище стратегій педагогічної діяльності.

ПРОЄКТНА ТЕХНОЛОГІЯ

Навчальне проектування не є принципово новою технологією. Метод проєктів виник у 20-ті роки ХХ століття у США. Спершу його називали «методом проблем» і розвивався він у межах гуманістичного напрямку у філософії та освіті, в педагогічних поглядах та експериментальній роботі Джона Дьюї. Робота над проєктом включає усвідомлення учнем мети, оформлення задуму, розробку організаційного плану, роботу за планом, підбиття підсумків у вигляді письмового звіту.

Загалом, робота над проєктом — практика особистісно орієнтованого навчання в процесі конкретної праці учня, на основі його вільного вибору, з урахуванням його інтересів. У свідомості учня це має такий вигляд: «Все, що я пізнаю, я знаю, для чого це мені треба і де я можу ці знання застосувати». Для педагога — це прагнення знайти розумний баланс між академічними і прагматичними знаннями, вміннями та навичками.

Навчальне проектування орієнтоване, перш за все, на самостійну діяльність учнів — індивідуальну, парну або групову, яку учні виконують упродовж визначеного відрізка часу.

Технологія проектування передбачає розв'язання учнем або групою учнів якої-небудь проблеми, яка є, з одного боку, використанням різноманітних методів, засобів навчання, а з іншого — інтегрування знань, умінь із різних галузей науки, техніки, творчості.

Результати виконання проєктів повинні бути «відчутні»: якщо це теоретична проблема, то конкретне її рішення, якщо практична — конкретний результат; готовий до впровадження.

Проектна технологія передбачає використання педагогом сукупності дослідницьких, пошукових, творчих за своєю суттю методів, прийомів, засобів. Таким чином, суть проектної технології — стимулювати інтерес учнів до певних проблем, що передбачають володіння визначеною сумою знань, та через проектну діяльність, яка передбачає розв'язання однієї або цілої низки проблеми показати практичне застосування надбаних знань. Від теорії до практики, гармонійно поєднуючи академічні знання з прагматичними, дотримуючи відповідний їх баланс на кожному етапі навчання.

Метою навчального проєктування, є створення вчителем таких умов під час освітнього процесу, за яких його результатом є індивідуальний досвід проєктної діяльності учня.

Під час використання технології у процесі викладання предметів вирішується ціла низка різнорівневих дидактичних, виховних і розвивальних завдань: розвиваються пізнавальні навички учнів, формується вміння самостійно конструювати свої знання, вміння орієнтуватися в інформаційному просторі, активно стимулюється критичне мислення, сфера комунікації тощо.

Основні завдання проєктної технології:

Не лише передавати учням суму тих чи інших знань, а навчити здобувати ці знання самостійно, вміти застосовувати їх для розв'язання нових пізнавальних і практичних завдань.

Сприяти учневі у здобутті комунікативних навичок, тобто здатності працювати у різнорівневих групах, виконуючи багатоманітні соціальні ролі (лідера, виконавця, посередника тощо.)

Розширити коло спілкування дітей, знайомство з іншими культурами, різними точками зору, на одну проблему. Прищепити учням уміння користуватися дослідницькими прийомами: збирати необхідну інформацію, уміння її аналізувати з різних точок зору, висувати різні гіпотези, уміння робити висновки.

Основні вимоги, які висуває проєктна технологія до її організації :

наявність значущої у дослідницькому, творчому плані проблеми (завдання), що потребує інтегрованих знань, дослідницького пошуку для її розв'язання (наприклад, дослідження діалектизмів у різних регіонах України);

практична, теоретична, пізнавальна значущість передбачуваних результатів (наприклад, спільний випуск газети, альманаху, перегляд презентацій, буктрейлерів.

самостійна (індивідуальна, парна, групова) діяльність учнів;

структурування змістової частини проєкту (з указуванням поетапних результатів);

використання дослідницьких методів: визначення проблеми завдань, що впливають з неї, висунення гіпотези їх розв'язання, обговорення методів дослідження, оформлення кінцевих результатів, аналіз отриманих даних, підбиття підсумків, коректування, висновки.

Розділ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

На рівні школи розроблена система показників (внутрішній моніторинг), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності школи відповідає ідеальній "моделі" випускника. При цьому об'єктами, механізмами та термінами контролю є :

кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, ковчингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);

-навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: шкільні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, сучасна їдальня, буфет, наявність інтернету);
  - якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль);
  - моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета, тематичне, семестрове, річне, державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання, результати участі у предметних та творчих конкурсах різного рівня, участь у спортивних змаганнях, інтелектуальних випробовуваннях;
  - моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти (соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників);
  - продовження навчання (аналіз вступу у ВНЗ України та за її межами).
- Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти школи є:
- оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в школі;
  - постійний моніторинг змісту освіти;
  - спостереження за реалізацією освітнього процесу;
  - моніторинг технологій навчання;
  - моніторинг ресурсного потенціалу школи;
  - моніторинг управління ресурсами та процесами;
  - спостереження за станом соціально-психологічного середовища школи;
  - контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
  - розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні.

Розділ 7. Процеси розвитку, виховання і соціалізації в школі

Виховання учнів у Дублянському опорному лицей імені Героя України Анатолія Жаловаги здійснюється під час проведення уроків, у процесі позаурочної та позашкільної роботи. Цілі виховного процесу в навчальному закладі визначаються на основі принципів, закладених у Конституції та законах України, інших нормативно-правових актах.

Весь навчально-виховний процес у школі зорієнтований на учня, розвиток його талантів, виховання на цінностях, цінностях загальнолюдських, цінностях поваги до іншої людини, цінностях любові до власної країни. Це пронизує весь зміст освіти і весь процес навчання. Виховання позитивних рис характеру та чеснот здійснюється через наскрізний досвід та зміст освіти.

Роль окремих виховних моментів під час навчання за наскрізними темами різна і залежить від їх мети і змісту та від того, наскільки тісно той чи інший захід пов'язаний із конкретною наскрізною темою, життєвим досвідом учнів та їх інтересами. Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального та виховного середовища, а зміст та цілі наскрізних тем

враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного розвитку учня.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.</p> <p>На базі школи працює екологічний гурток, який сприяє розвитку саме цієї компетентності. В рамках роботи даного гуртка планується у найближчі роки працювати над проектами «Зелене місто», «Очистимо планету від пластику», «Вторинне використання паперу». Можливі екологічні уроки на відкритому повітрі для учнів початкової школи. Лідери учнівського самоврядування виступили з пропозицією чотири рази на рік проводити толоку поблизу та на території школи</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>В рамках розвитку соціальної і громадянської компетентності діє учнівське самоврядування, яке намагається втілити принципи і механізми функціонування суспільства в межах школи. У подальшому учнівський та учительський колективи намагатимуться діяти так, щоб активна участь у житті школи викликала в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — був націлений на формування порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності.</p>
Здоров'я, безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище і буде реалізуватися упродовж двох наступних років через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я під час занять гуртка «Дорослішай на здоров'я» серед учнів 6-7 класів, та під час занять гуртка «Формування здорового способу життя та профілактика ВІЛ/ СНІДу» серед учнів 9-11 класів; для учнів 1-4 класів психологічна служба школи планує провести навчальні квести «Здоровим будь» та «Здоровий дух у здоровому тілі». Текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом</p>

	<p>пішоходів і транспортних засобів розробили упродовж травня – червня творча група класних керівників під керівництвом учителя з основ здоров'я для інформування про можливі негативні наслідки в разі не виконання правил дорожнього руху. Упродовж двох років традиційно звертатиметься увага на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Психологічна служба школи разом із класними керівниками спланувала і розробила ряд заходів спрямованих на вирішення проблем пов'язаних з саморегуляцією поведінки у діяльності та спілкуванні, використання вільного часу з урахуванням можливостей і потреб, формування та реалізації валеологічної культури у внутрішкільному житті: « Моніторинг психологічного та емоційного стану учнів у навчально-виховному процесі», інформування класних керівників про результати моніторингу та залучення педагогічного й учнівського колективів до співпраці у вирішенні питань і проблем , що виникли. Заплановані інтерактивні акції, фут-квести, психологічні практикуми, тренінгові заняття зроблять приємним пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач та зможуть викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів. В рамках розвитку учнівської підприємливості та фінансової грамотності буде спрямована у подальші 2 роки робота учнівського самоврядування , яке вже виступило з ініціативою про проведення у 2021/2022 н.р. благодійних ярмарок 4 рази на рік з метою здійснення заощаджень для благодійних цілей. Крім того з метою формування економного ставлення до природних ресурсів заплановано збір макулатури та пластику, зароблені кошти будуть витрачені для закупівлі енергозберігаючих ламп.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання та виховної діяльності, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного здобуття нових знань, перевірі їх на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів

до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких на засіданнях клубів звітують про виконану роботу перед комісією, до складу якої увійдуть учні, батьки, вчителі.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Експерсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу експерсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Реалізація змісту освіти у школі та досягнення прогнозованого результату її роботи забезпечується програмно-методичним матеріалом, що відповідає Переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти І, ІІ, ІІІ ступенів, затвердженого наказами МОНУ від 20.04.2018 року №405 ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТИПОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ІІ СТУПЕНЯ Наказ МОНУ від 20.04.2018 року №407 Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти І ступеня

Наказ МОНУ від 20.04.2018 року №408